

**Vastine oikaisuvaatimukseen koskien apulaiskaupunginjohtajan viranhaltijapäätöstä 3.6.2024:
Syvänniemen esiopetuksen järjestämisvastuun siirtäminen perusopetuksesta varhaiskasvatukseen
(Asianro 4261/12.07.00/2024)**

Kasvun ja oppimisen lautakunta 01.08.2024 § 56
4261/12.07.00/2024

Valmistelijat / lisätiedot:
kasvatusjohtaja Marika Savukoski, puh. 044 718 4008
opetusjohtaja Silja Silvennoinen, puh. 044 718 4003
perusopetuspäällikkö Taina Vainio, puh. 044 718 4018
perusopetuspäällikkö Mika Kuitunen, puh. 044 718 5151

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

opetusjohtaja Silvennoinen Silja

Esitän, että kasvun ja oppimisen lautakunta hylkää apulaiskaupunginjohtajan päätökseen nro 4261/12.07.00/2024 kohdistuvan oikaisuvaatimukset, pysyttää sen voimassa ja päättää kuntalain 143 §:n nojalla panna päätöksen täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Päätös

Merkittiin tiedoksi, että apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkangas jääväsi itsensä tämän asian käsittelyn ajaksi.

Ennen asian käsittelyn aloittamista jäsen Sutinen esitti, että lautakunta keskusteleee voidaanko kokousta jatkaa, koska esityslistalta puuttui viranhaltijapäätös "Syvänniemen esiopetuksen järjestämisvastuun siirtäminen perusopetuksesta varhaiskasvatukseen (asianumero 4261/12.07.00/2024/apulaiskaupunginjohtajan Pekka Vähäkangas)." Ko. viranhaltijapäätös toimitettiin kokoukseen.

Lautakunta päätti keskustelun jälkeen yksimielisesti jatkaa asiankäsittelyä.

Kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Pöytäkirjan liitteeksi lisättiin apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkankaan viranhaltijapäätös.

Kokous päättyi klo 17.08.

Selostus

Oikaisuvaatimusten tekijät 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, ovat erillisissä, sisällöltään yhdenmukaisissa oikaisuvaatimuksissaan, tehneet oikaisuvaatimuksen Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkankaan tekemästä viranhaltijapäätöksestä Syvänniemen esiopetuksen järjestämisvastuun siirtäminen perusopetuksesta varhaiskasvatukseen /Asianro 4261/12.07.00/2024. Oikaisuvaatimukset ovat saapuneet määräajassa ja oikaisuvaatimuksen tekijät ovat Kuntalain 16. luvun 137:n mukaisesti oikeutettu vaatimuksen tekemiseen.

Oikaisuvaatimukset ovat tämän esityksen liitteenä (1-19).

Vastine oikaisuvaatimuksen esitettyihin perusteluihin:

Esiopetusta voidaan järjestää varhaiskasvatuksessa tai perusopetuksessa. Esiopetusta annetaan keskimäärin 4 tuntia päivässä. Valtakunnallisesti esiopetusta järjestetään ensisijaisesti varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksen järjestämä esiopetus on harvinaisempaa, koska useimmat esioppilaat tarvitsevat esiopetuksen lisäksi myös varhaiskasvatusta. Oppilaan etu on, että esiopetusta antaa esiopetukseen perehtynyt opettaja, joka on lasten kanssa koko päivän eli jatkaa samassa ryhmässä sen jälkeen, kun esiopetuksen tunnit ovat päättyneet. Oppilaaksiottoon, oppilaiden kuljetuksiin tai muihin etuuksiin ei ole vaikutusta sillä, onko esiopetus hallinnollisesti perusopetuksen vai varhaiskasvatuksen järjestämää.

Kuopion kaupungissa esiopetus on pääosin varhaiskasvatuksen järjestämää. Aikanaan toteutettujen kuntaliitosten myötä Kuopioon liittyneissä kunnissa esiopetus oli ollut perusopetuksen järjestämää. Käytäntöä on jatkettu kuntaliitosten jälkeen, mutta sitä mukaa, kun perusopetuksen esiopettaja on eläköitynyt, siirtynyt toisiin tehtäviin tai toiminnassa on tapahtunut muita muutoksia, esiopetus on siirretty varhaiskasvatuksen järjestettäväksi kuten muuallakin Kuopiossa. Viimeisimmäksi esiopetus on siirretty varhaiskasvatuksen järjestettäväksi Vehmersalmella ja Muuruvedellä.

Viime vuosina esiopetus on ollut perusopetuksen järjestämää enää vain Karttulan alueella. Opetusta ovat järjestäneet Pihkainmäen koulu ja Karttulan Kissakuusenkoulu sekä aiemmin toiminnassa ollut Kemppeänmäen koulu. Kun Kemppeänmäen koulun toiminta päättyi, Kemppeänmäen koulun esiopettaja siirtyi määräaikaisesti Karttulan Kissakuusenkouluun. Pihkainmäen esiopettajan eläköidyttyä toinen Karttulan Kissakuusenkoulussa toimivista esiopettajista siirtyy Pihkainmäen kouluun 1.8.2024 alkaen.

Syvänniemessä esiopetuksen lisäksi järjestettävä varhaiskasvatus ja viisivuotiaiden varhaiskasvatusryhmä toimivat yhtenä ryhmänä ja siihen on olemassa tarvittava henkilöstöressurssi. Tätä henkilöresurssia voidaan käyttää myös esiopetusaikaan. Varhaiskasvatukseen ei siten tarvitse palkata lisähenkilöitä esiopetuksen siirtyessä varhaiskasvatuksen järjestettäväksi. Syvänniemen varhaiskasvatuksen viisivuotiaiden ja esioppilaiden ryhmään on saatu rekrytoitua kelpoinen ja kokenut varhaiskasvatuksen opettaja 1.8.2024 alkaen.

Vastineet oikaisuvaatimuksessa esitettyihin muihin huomioihin:

1. Valmistelut esiopetuksen osalta:

Perusopetuksen osalta opetussuunnitelma on laadittu tulevalle lukuvuodelle 2024–2025 ja oppimateriaalit on hankittu. Syvänniemen varhaiskasvatusyksikössä ei ole tiedotettu henkilöstöä esiopetuksen tuomasta muutoksesta, hankittu materiaaleja tai tehty opetussuunnitelmaa. Näin ollen näin nopealla aikataululla toteutettuna esiopetuksen siirtäminen varhaiskasvatuspalveluiden järjestämiseksi ei takaa laadukasta ja tasa-arvoista esiopetusta.

Vastine: Syvänniemen varhaiskasvatusyksikön johtaja on ollut mukana miettimässä toiminnan muutoksia ja uusia järjestelyjä yhdessä

varhaiskasvatuksen palvelupäällikön, opetuspäällikön ja koulun rehtorin kanssa. Varhaiskasvatustyöryhmän johtaja vastaa yksikkönsä toiminnasta, toiminnan suunnittelusta ja tiedottamisesta. Esiopetuksessa ei tehdä yksikkökohtaista opetussuunnitelmaa, vaan kaikissa kaupungin esiopetusryhmissä toteutetaan yhteistä esiopetussuunnitelmaa.

2. Koulukuljetus esiopetuksessa:

Esiopetuksessa oleva oppilas on oikeutettu koulukuljetukseen, mikäli kuljetukseen liittyvät vaatimukset täyttyvät. Syväniemen koulun toiminnassa sekä koulukuljetusten järjestämisessä on huomioitu menneenä lukuvuotena 2023–2024 mm. linja-autoaikataulut sekä iltapäiväkerhotoiminta (Harrastamisen Suomen malli). Iltapäiväkerhotoiminta on toteutettu poikkeuksellisesti myös esiopetuksessa olleille koulukuljetusten mukaisesti. Mikäli esiopetuksen oppilas on varhaiskasvatuksen järjestämässä esiopetuksessa, hän ei voi osallistua perusopetuksen puolella toteutettavaan iltapäiväkerhotoimintaan, mutta hän ei voi myöskään jäädä odottamaan koulukuljetusta itsenäisesti tai varhaiskasvatukseen, sillä tuolloin hänet tulisi huoltajan tai muun ilmoitetun henkilön hakea. Tuolloin koulukyyti tulee järjestää esiopetuksen oppilaille sekä iltapäiväkerhotoimintaan osallistuville erikseen. Tämä on erittäin suuri kuluerä, jota ei ole huomioitu nykyisissä koulukuljetuksissa.

Vastine: Perusopetuslain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään peruskoulun 1. ja 2. luokan sekä erityisopetuksen oppilaille. Kunnat päättävät toiminnan järjestämisestä. Esioppilaat eivät kuulu iltapäivätoiminnan piiriin, vaan heille järjestetään esiopetuksen lisäksi tarvittava hoito varhaiskasvatuksena. Koulukuljetusta ei järjestetä iltapäivätoiminnasta tai varhaiskasvatuksesta kotiin, vaan nuo kyydit kuuluvat huoltajien vastuulle.

3. Lapsivaikutusten arviointi ja lasten oikeuksien ja turvallisuuden arviointi:

Kuopion kaupunki on ilmoittanut hakevansa "lapsiystävällinen kaupunki"- titteliä. Mihin perustuen kaupunki hakee selkeästi harhaanjohtavaa tunnustusta? Tästäkään esiopetuksen muutoksesta tai päätöksestä, jota oikaisuvaatimus koskee, ei ole pidetty vanhempien kuulemis- tai tiedotustilaisuutta, kun vasta useampi päivä päätöksen teon jälkeen. Päiväkodinjohtajalta kysyttäessä, hän ilmoitti, ettei ole saanut toimeksiantoa tiedotus- tai kuulemistilaisuutta koskien eikä Kuopion kaupunki ole tiedottanut viranhaltijapäätöksestä avoimesti missään päätöksen valmisteluvaiheessa tai päätöksen tultua julki. Kuopion päätösten, linjausten ja esitysten mukaan Kuopion kaupunki ei näyttäyty "lapsiystävällisenä kaupunkina" etenkin maaseutualueen lasten näkökulmasta.

Vastine: Unicefin Lapsiystävällinen kunta -mallin tarkoituksena on auttaa kuntia tekemään lasten hyvinvoinnin kannalta oikeita ratkaisuja lasten arjen palveluissa ja kunnan hallinnossa. Tehdyssä päätöksessä ei vaaranneta lasten hyvinvointia tai turvallisuutta tai evätä lapsilta tai oppilailta oikeutta tasavertaiseen kasvatukseen ja opetukseen, joita Lapsiystävällinen kunta -mallissa korostetaan. Päätöksen myötä on tarkoituksena yhdenmukaistaa kaupungin hallinnollisia käytänteitä aiemmin tehdyn linjauksen mukaisesti. Esiopetuksen hajauttaminen kahden eri palvelumuodon (varhaiskasvatus ja perusopetus) alle ei ole tarkoituksenmukaista ja hajauttaminen aiheuttaa paikoitellen ongelmia erityisesti hallinnollisesti.

Kyseessä on hallinnollinen muutos, jossa esiopetus siirtyy varhaiskasvatuspalveluiden hallinnon alaisuuteen. Koska päätös ei aiheuta muutoksia lapsen olosuhteisiin eikä oikeuksiin, ei asian vireilläolosta tarvitse ilmoittaa eikä kuulemistä pidetä. Kuulemistilaisuudet voivat olla laajalle joukolle järjestettyjä yhteistilaisuuksia. Tällaiset kuulemistilaisuudet järjestetään kuntalaisten mielipiteiden kartoittamiseksi ja välittömän palautteen saamiseksi. Kuulemistilaisuuksien aiheina ovat esim. kouluverkko selvitykset, kaavoitusratkaisut tai kuntaliitokset. Koulu ja päiväkotit ovat tiedottaneet huoltajia tehdystä päätöksestä.

4. Esiopetuksen siirtäminen varhaiskasvatuspalveluiden järjestettäväksi vaikutus Syvänniemen koulun tulevaisuuteen:

Esiopetukseen on tulossa 14 oppilasta, jolloin oppilasmäärä kasvaa 28 oppilaaseen, mikäli esiopetus pysyy perusopetuksen alla. Seuraavana lukuvuotena on odotettu oppilasmäärä jälleen suurempi (yli 30 oppilasta). Todellisuudessa lapsimäärä Syvänniemen koulussa ja päiväkodissa kasvaisi, mikäli resurssit sen mahdollistaisivat tilojen ja henkilöstön puolesta. Tälläkään hetkellä kaikki alueemme päiväkotit haluavat lapset eivät sinne mahdu hoitoon.

Syvänniemen koulun oppilasmäärä näyttää vahvasti laskevalle, mikäli esiopetus siirtyy perusopetuksen alaisuudesta pois. Tuolloin Kuopion kaupunki voi esittää koulun oppilaiden siirtämistä pois Syvänniemen yksiköstä. Syvänniemen koulun yksikkö on erittäin hyvin toiminut ja toimiva pieni yksikkö Karttulan Kissakuusen koulun alaisuudessa, jossa lapsilla on mahdollisuus saada esi- ja alkuopetusta pienessä ryhmässä. Oppilasmäärän kasvun myötä Syvänniemen yksikkö lähentelee Kuopion kaupungin linjaamaa minimimäärää maaseutualueen kouluille, ja näillä näkymin täyttää 1.–2. luokkaisten osalta oppilaiden minimimäärän jo vuoden päästä päiväkodin lapsimäärään peilaten.

Vanhemmille herää nyt erittäin suuri epäily ja epäluottamus Kuopion kaupungin viranhaltijoiden todellisiin päämääriin. Onko tavoitteena saavuttaa tilanne, että pienet yksiköt saadaan näyttämään liian pieniltä ja toiminta näin perustellusti siirrettyä toisaalle?

Vastine: Esioppilaita ei lähtökohtaisesti lasketa perusopetuksen oppilaisiin missään Kuopion kaupungin perusopetuksen koulussa. Asialla ei ole vaikutusta koulun tulevaisuuden suhteen. Valtuusto on päättänyt kokouksessaan 20.5.2024 § 24 linjaukset palveluverkoston muutoksiin:

Mikäli koulujen oppilasmäärät alittavat valtuuston asettamat raja-arvot, käynnistetään jatkossa säännönmukaisesti lakkauttamisprosessi:

- 1-6 koulujen tulee olla vähintään yksisarjaisia kaupunkialueella (yksi sarja tarkoittaa 23 oppilasta/ vuositaso)
- 1-6 koulujen tulee olla vähintään 3-opettajaisia muualla

Vaikutusten arviointi

-

Liitteet

4261/2024 Oikaisuvaatimus (1)

4261/2024 Oikaisuvaatimus (2)

4261/2024 Oikaisuvaatimus (3)

4261/2024 Oikaisuvaatimus (4)

4261/2024 Oikaisuvaatimus (5)

4261/2024 Oikaisuvaatimus (6)

4261/2024 oikaisuvaatimus (7)

4261/2024 oikaisuvaatimus (8)

4261/2024 oikaisuvaatimus (9)

4261/2024 oikaisuvaatimus (10)

4261/2024 oikaisuvaatimus (11)

4261/2024 oikaisuvaatimus (12)

4261/2024 oikaisuvaatimus (13)

4261/2024 oikaisuvaatimus (14)

4261/2024 oikaisuvaatimus (15)

4261/2024 oikaisuvaatimus (16)

4261/2024 oikaisuvaatimus (17)

4261/2024 oikaisuvaatimus (18)

4261/2024 oikaisuvaatimus (19)

4261/2024 Viranhaltijapäätös / Syvänniemen esiopetuksen järjestämisvastuun siirtäminen perusopetuksesta varhaiskasvatukseen